

HRVATSKI SABOR

KLASA: 550-01/21-01/01

URBROJ: 65-21-02

Zagreb, 15. travnja 2021.

Hs**NP*550-01/21-01/01*65-21-02**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3., a u svezi članka 165. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zaključka kojim se obvezuje Vlada Republike Hrvatske da pripremi cjelokupnu reformu sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Anka Mrak-Taritaš, zastupnica u Hrvatskom saboru, aktom od 13. travnja 2021. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, sudjelovat će predlagateljica prijedloga zaključka.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

HRVATSKI SABOR
ZASTUPNICA ANKA MRAK-TARITAŠ

Zagreb, 13. travnja 2021.

Hs**NP*550-01/21-01/01*6531-21-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	14-04-2021	Org. jed.	
Klasifikacijska oznaka:	550-01/21-01/01		65
Urudžbeni broj:	6531-21-01	Pril.	Vrij.
		1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zaključka kojim se obvezuje Vlada Republike Hrvatske da pripremi cjelokupnu reformu sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj

Na temelju članka 33., stavka 1., podstavka 3. te članka 165. i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (NN br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18, 53/20, 119/20 i 123/20), podnosim **Prijedlog zaključka kojim se obvezuje Vlada Republike Hrvatske da pripremi cjelokupnu reformu sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj.**

Na sjednici Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela Prijedlog ću obrazložiti osobno.

Predlagatelj

Anka Mrak-Taritaš, zastupnica

ZASTUPNICA ANKA-MRAK TARITAŠ

**PRIJEDLOG ZAKLJUČKA KOJIM SE OBVEZUJE VLADA REPUBLIKE
HRVATSKE DA PRIPREMI CJELOKUPNU REFORMU SUSTAVA SOCIJALNE
SKRBI U REPUBLICI HRVATSKOJ**

Zagreb, travanj 2021.

Na temelju članka 165. Poslovnika hrvatskog sabora (NN br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18, 53/20, 119/20 i 123/20), predlažem da Hrvatski sabor donese sljedeći:

ZAKLJUČAK

Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da u roku od tri mjeseca, u suradnji sa stručnjacima, pripremi plan cjelokupne reforme sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj.

OBRAZLOŽENJE

Vlada Republike Hrvatske već godinama obećava reformu sustava socijalne skrbi. To obećavanje uvijek se intenzivira kad se dogodi tragedija, kao ona na Pagu u ožujku 2019. kad je otac bacio četvero djece s balkona ili u srpnju 2019., kad su u Đakovu ubijeni socijalna radnica i pravnik. Tada je Vlada obećala do kraja 2019. uputiti novi zakon u proceduru. Kao što znamo, to se još nije dogodilo. Ono što se jeste dogodilo je još jedna tragedija sa smrtnim ishodom malog djeteta, ovaj put u Novoj Gradiški.

Jedino što se u sustavu mijenja su ministri, a nadležno ministarstvo je pripojeno mirovinskom sustavu i radu, što pokazuje i gdje je ovoj Vladi reforma sustava socijalne skrbi na listi prioriteta. Prema reakcijama nadležnog ministra, za sada su vidljivi napori samo iz područja odnosa s javnošću, ali ne i iz bilo kakve suštinske teme kojom bi se pokrenule promjene. Pozornost se i u najnovijem slučaju iz Nove Gradiške prvenstveno skretala s činjenice da je smijenjeni ravnatelj Centra za socijalnu skrb još jedan u nizu politički imenovanih i promoviranih kadrova na kojeg je od ranije bilo ozbiljnih prigovora.

Redovito se provlači pitanje odgovornosti koju, tobože, treba podijeliti među svima podjednako. To ipak nije sasvim istina, odgovornost leži prije svega na ministru, premijeru i Vladi, koja sad već 6. godinu vodi ovu državu, a onda i sustav socijalne skrbi, i za čijeg mandata se sad dogodila i treća strašna tragedija u samo dvije godine. Jasno je da senzacionalističke smjene, ad hoc nadzor slučaja i Centra za socijalnu skrb u Novoj Gradiški, kao ni sastanci-predstave za javnost neće puno pomoći. Sustav je bolestan i treba što prije početi raditi na njegovom ozdravljenju.

Ministar mora hitno sjesti sa stručnjacima i pripremiti nacrt ozbiljne i sveobuhvatne reforme. Kako upozoravaju stručnjaci iz sustava, ali i udruge koje se dugi niz godina bave problematikom, kao što je udruga Adopta, promjena jednog Zakona neće promijeniti ništa.

A što je to na što stručnjaci već godinama upozoravaju?

Zakonodavstvo i sustav treba prije svega idejno preusmjeriti, a to znači konačno dati prednost interesima i pravima djeteta u odnosu na pravo na roditeljstvo te odustati od štetne i zastarjele ideje da je biološka obitelj uvijek i u svakom slučaju najbolja. Treba konačno pojednostaviti i proceduru posvajanja i zahtjeve koji se postavljaju pred potencijalne posvojitelje barem izjednačiti sa zahtjevima koje moraju ispuniti roditelji pod nadzorom da bi zadržali dijete –

nenormalno je da posvojitelji prolaze rigoroznije procedure nego biološki roditelji koji su pod nadzorom zbog zanemarivanja djeteta.

Hitno treba mijenjati i Zakon o udomiteljstvu jer je u ovoj formi potpuno neprovediv i zato novih udomitelja u sustavu gotovo da i nema, na što su i stručnjaci i oporba upozoravali kad ga je Vlada donosila. Jedino oko čega je Vlada uložila realan napor je bilo to da se spriječi istospolni par u namjeri da postanu udomitelji.

Vlada je nedavno najavila da uvodi mrežu obiteljskih sudova, ali da se oni neće baviti obiteljskim nasiljem. To nije dobro jer je najveći problem upravo u tome da suci nisu dovoljno educirani za postupanje u slučajevima obiteljskog nasilja. I zato hitno treba osposobiti mrežu obiteljskih sudova koji će se baviti takvim slučajevima te početi s kontinuiranom edukacijom sudaca što prije.

U timove za nadzor obitelji treba uključiti psihologe izvan sustava, ukoliko ih sustav nema dovoljno, te pedijatre, posebno za najmanju djecu. Svi oni trebaju izlaziti na teren, a ne samo socijalni radnici. Kad se dijete vraća biološkoj obitelji, ta obitelj mora imati svu moguću podršku, i to konstantnu, a to sustav trenutno nije u stanju učiniti s resursima s kojima raspolaže.

Međutim, ono što je najvažnije je da ministarstvo u hitnom roku mora osigurati materijalne i kadrovske uvjete da sustav profunkcionira. U Hrvatskoj je, prema podacima iz 2018. u Centrima za socijalnu skrb zaposleno svega tisuću socijalnih radnika, a u sustavu je čak do 600.000 korisnika obuhvaćeno raznim socijalnim mjerama. Tijekom 2019. godine je ministarstvo dalo suglasnost za ukupno 24 nova zapošljavanja u centrima za socijalnu skrb, od toga 11 za zapošljavanje socijalnih radnika.

Svjetski stručnjaci smatraju da je idealno da jedan socijalni radnik nema više od 15 slučajeva, EU preporuke su do 50, a u Hrvatskoj svaki socijalni radnik ima i do 200 slučajeva o kojima skrbi, iako prema pravilniku taj broj u odjelu za djecu, mlade i obitelj ne bi smio biti veći od 65 te od 130 u odjelu za odrasle. To je neodrživo i samo kad to imamo na umu jasno nam je da sustav ne može funkcionirati. K tome, kao da to nije dovoljno, stručnjaci stalno upozoravaju da se više vremena moraju baviti papirologijom, nego ljudima, ili poslovima koji su izvan njihove domene. Najčešće nemaju čak ni odvojenu sobu u koju mogu sjesti s obiteljima s kojima razgovaraju o vrlo osjetljivim temama.

U sustav socijalne skrbi treba hitno uložiti sve što treba i koliko treba jer, kao što smo, nažalost, svjedoci, cijena za štednju i inerciju je puno previsoka i neprihvatljiva.

Vlada mora, u suradnji sa stručnjacima, u roku od tri mjeseca pripremiti plan cjelokupne reforme sustava. Dakle, ne samo novi Zakon o socijalnoj skrbi, nego i sve druge potrebne izmjene zakonodavstva i, ne manje važno, osiguravanje svih materijalnih i kadrovskih uvjeta da sustav konačno funkcionira na dobrobit korisnika, posebno djece.

Anka Mrak-Taritaš, zastupnica